Literatura przedmiotu

Alves W.R., Morrill R.L., 1975, Diffusion Theory and Planning, "Economic Geography", Vol. 51, No. 3, s. 290-304. https://doi.org/10.2307/143123

Białczak A., 1995, Z dziejów parafii Baranowo, "Zeszyty Naukowe Ostrołęckiego Towarzystwa Naukowego", z. 9, s. 147-160.

Białczak A., 2005, Dzieje Baranowa oraz ziem nad Płodownicą i Omulwią, Ostrołęckie Towarzystwo Naukowe, Baranowo-Ostrołęka.

Biernacka M., 1962, Kurpiowska gospodarka hodowlana [w:] A. Kutrzeba-Pojnarowa (red.), Kurpie. Puszcza Zielona, t. 1, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo PAN, Wrocław, s. 277-463.

Borek H., 1988, Nazwy relacyjne w toponimii [w:] K. Zierhoffer (red.), V Ogólnopolska Konferencja Onomastyczna. Księga referatów, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań, s. 43-51.

Breza E., 1998, Nazwy obiektów i instytucji związanych z nowoczesną cywilizacją (chrematonimy) [w:] E. Rzetelska-Feleszko (red.), Polskie nazwy własne. Encyklopedia, Wydawnictwo Instytutu Języka Polskiego PAN, Kraków, s. 343-361.

Britain D., 2010, Contact and Dialectology [w:] R. Hickey (red.), The Handbook of Language Contact, John Wiley & Sons, Hoboken, s. 208-229. https://doi.org/10.1002/9781444318159.ch10

Brown L.A., 1966, Diffusion Dynamics: A Review and Revision of The Quantitative Theory of the Spatial Diffusion of Innovation, dissertation, Northwestern University, Evanston.

Brown L.A., Cox K.R., 1971, Empirical Regularities in the Diffusion of Innovation, "Annals of the Association of American Geographers", Vol. 61, No. 3, s. 551-559. https://doi.org/10.1111/j.1467-8306.1971.tb00806.x

Brückner A., 1927, Tabor [hasło] [w:] A. Brückner, Słownik etymologiczny języka polskiego, Krakowska Spółka Wydawnicza, Kraków, s. 563.

Buck N., 2001, Identifying Neighbourhood Effects on Social Exclusion, "Urban Studies", Vol. 38, No. 12, s. 2251-2275. https://doi.org/10.1080/00420980120087153

Chambers J.K., 1993, Sociolinguistic Dialectology [w:] D.R. Preston (red.), American Dialect Research, John Benjamins, Philadelphia, s. 133-164. https://doi.org/10.1075/z.68.07cha

Chen M., Hsieh H.-I., 1971, The Time Variable in Phonological Change, "Journal of Linguistics", Vol. 7, s. 1-13. https://doi.org/10.1017/S0022226700002772

Chętnik A., 1913 (wyd. 2004), Puszcza Kurpiowska, Związek Kurpiów, Ostrołęka.

Chętnik A., 1971, Życie puszczańskie Kurpiów, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, Warszawa.

Cliff A.D., 1968, The Neighbourhood Effect in the Diffusion of Innovations, "Transactions of the Institute of British Geographers", No. 44, s. 75-84. https://doi.org/10.2307/621749

Cuyala S., Commenges H., 2014, The Spread of "Theoretical and Quantitative" Geography in France: Which Model of Spatial Diffusion?, "L'Espace Géographique" (English edition), Vol. 43, No. 4, s. 1-19. https://doi.org/10.3917/eg.434.0289

Czerny A., 2011, Teoria nazw geograficznych, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Warszawa.

Czopek B., 1984, Apelatyw majdan w toponimii polskiej, "Onomastica", t. 29, s. 69-89.

Damrosz J., 1962, Zainteresowania etnograficzne terenem Kurpiowskiej Puszczy Zielonej na tle historii regionu do czasów uwłaszczenia [w:] A. Kutrzeba-Pojnarowa (red.), Kurpie. Puszcza Zielona, t. 1, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo PAN, Wrocław, s. 39-80.

Dokulil M., 1979, Teoria derywacji, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław.

Domański R., 1975, Dyfuzja innowacji w przestrzeni, "Przegląd Geograficzny", nr 47(4), s. 605-621.

Doroszewski W.J., 1929, Uwagi o metodach geografii lingwistycznej, "Prace Filologiczne", t. 14, z. 1, s. 154-164.

Dunin-Wąsowiczowa A., 1973, Podziały administracyjne [w:] W. Pałucki (red.), Mazowsze w drugiej połowie XVI wieku, cz. 2, Komentarz, indeksy, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa, s. 35-63.

Dziewirski J., 2010, Olszewo-Borki. Monografia gminy, Gmina Olszewo-Borki, Związek Kurpiów, Olszewo-Borki.

François A., 2014, Trees, Waves and Linkages: Models of Language Diversification [w:] C. Bowern, B. Evans (red.), The Routledge Handbook of Historical Linguistics, Routledge, New York, s. 161-189.

Friedrich H., 1955, Gwara kurpiowska. Fonetyka, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.

Gaberle T., 1994, Ostrow [hasło] [w:] M. Borecki, M. Karpluk (red.), Słownik polszczyzny XVI wieku, t. 22, s. 221.

Gadomski H. i in., 2013, Słownik wybranych nazw i wyrażeń kurpiowskich, Związek Kurpiów, Ostrołęka.

Galster G.C., 2012, Mechanism(s) of Neighbourhood Effects: Theory, Evidence, and Policy Implications [w:] M. van Ham i in. (red.), Neighbourhood Effects Research: New Perspectives, Springer Netherlands, Dordrecht, s. 23-58. https://doi.org/10.1007/978-94-007-2309-2_2

Gawarecki W., 1830, Pamiętnik historyczny płocki, t. 2, Drukarnia Rządowa, Warszawa.

Gieysztorowa I., Żaboklicka A., 1967, Lustracja województwa mazowieckiego 1565, cz. 1, Instytut Historii PAN, Warszawa.

Gliwa R., 2016, Wyraz pospolity brzoza jako baza toponimiczna [w:] A. Gałkowski, R. Gliwa (red.), Nazwy terenowe i miejscowe w przestrzeni fizycznej, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, s. 205-215.

Gloger Z., 1876, Dawna ziemia łomżyńska, "Biblioteka Warszawska", t. 2, s. 579-595.

Gołębiowska E., 1969, Nazwy polskich młynów, "Onomastica", t. 14(1-2), s. 81-120.

Gould P.R., 1969, Spatial Diffusion, "Resource Paper", No. 4, Commission on College Geography, Association of American Geographers, Washington, D.C.

Górnowicz H., 1965, Rodowe nazwy miejscowe Mazur i Warmii, "Komunikaty Mazursko-Warmińskie", nr 2(88), s. 197-228.

Górnowicz H., 1968a, Rodowe nazwy miejscowe Wielkopolski, Małopolski i Mazowsza, Wyższa Szkoła Pedagogiczna, Gdańsk.

Górnowicz H., 1968b, Studia nad rodowymi nazwami miejscowymi w języku polskim na tle innych języków słowiańskich (synteza), Gdańskie Towarzystwo Naukowe, Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych, Gdańsk.

Górnowicz H., 1988, Wstęp do onomastyki, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk.

Górny H., 2014, O strukturach proprialnych i procesach nazwotwórczych - od ujęć dawniejszych po najnowsze teorie, "Onomastica", t. 58, s. 89-103.

Górzyński S., 2006, 'Regestr diecezjów' Franciszka Czaykowskiego, czyli właściciele ziemscy w Koronie 1783-1784, Wydawnictwo DiG, Warszawa.

Hägerstrand T., 1952, The Propagation of Innovation Waves, Royal University of Lund, Lund.

Hägerstrand T., 1967, Innovation Diffusion as a Spatial Process, tłum. A. Pred, The University of Chicago Press, Chicago.

Haggett P., 1978, Regional and Local Components in Elementary Space-Time Models [w:] T. Carlstien i in., Timing Space and Spacing Time, Vol. 1, Arnold, London, s. 19-34.

van Ham M. i in., 2012, Neighbourhood Effects Research: New Perspectives [w:] M. van Ham i in. (red.), Neighbourhood Effects Research: New Perspectives, Springer Netherlands, Dordrecht, s. 1-22. https://doi.org/10.1007/978-94-007-4854-5_1

Handke K., 1986, Dialektologia i inne nauki, "Acta Universitatis Lodziensis. Folia Linguistica", t. 12, s. 37-46.

Hollak A.J., 1862, Opisanie leśnictwa Nowogród, "Rocznik Leśniczy", R. 2, s. 52-80. https://doi.org/10.1016/S0140-6736(02)20557-7

Huang J.-C., Gould P., 1974, Diffusion in an Urban Hierarchy: The Case of Rotary Clubs, "Economic Geography", Vol. 50, No. 4, s. 333-340. https://doi.org/10.2307/143060

Hudson J.C., 1969, Diffusion in a Central Place System, "Geographical Analysis", Vol. 1, s. 45-58. https://doi.org/10.1111/j.1538-4632.1969.tb00604.x

Jagessar P., 2020, Geography and Linguistics: Histories, Entanglements and Departures, "Geography Compass", Vol. 14, No. 11, s. 1-10. https://doi.org/10.1111/gec3.12540

Jemielity W., 1975, Rozwój sieci parafialnej w Puszczy Kurpiowskiej, "Roczniki Humanistyczne", t. 23, z. 2, s. 151-185.

Kiełczewska-Zaleska M., 1951, Z badań nad osadnictwem pogranicza mazursko-kurpiowskiego, "Przegląd Zachodni", nr 11-12, s. 470-478.

Kijowski J., 2011, Dzieje Lelisa i okolic, Ostrołęckie Towarzystwo Naukowe im. Adama Chętnika w Ostrołęce, Lelis.

Kmoch M.W., 2017, O nazwie miejscowości Jednorożec, "Kurpie", nr 60, s. 34-41.

Kmoch M.W., 2020, Na skraju Kurpiowszczyzny. Parafia pw. św. Floriana w Jednorożcu, Stowarzyszenie "Przyjaciele Ziemi Jednorożeckiej", Jednorożec.

Kolberg O., 1888, Mazowsze. Obszar etnograficzny, t. 4, Mazowsze Stare. Mazury. Kurpie, Druk Wł. L. Anczyca i Spółki, Kraków.

Kondracki J., 1981, Geografia fizyczna Polski, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.

Kowalczyk E., 2003, Na marginesie kolonizacji "Wielkiej Puszczy", "Komunikaty Warmińsko-Mazurskie", nr 3, s. 369-374.

Kowalczyk-Heyman E., 2009, Pochodzenie nazw miejscowych w parafii Myszyniec [w:] M. Przytocka (red.), Dzieje parafii i kościoła pod wezwaniem Trójcy Przenajświętszej w Myszyńcu, Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Trójcy Przenajświętszej w Myszyńcu, Myszyniec, s. 27-38.

Kowalczyk-Heyman E., 2012, Pochodzenie nazw miejscowych w parafii Kadzidło [w:] M. Przytocka (red.), Dzieje parafii i kościoła pod wezwaniem Ducha Świętego w Kadzidle, Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Świętego Ducha w Kadzidle, Kadzidło, s. 39-51.

Kowalczyk-Heyman E., 2014a, Nazwy miejscowe Polski. Historia - pochodzenie - zmiany, [t.] 9: Po-Q, red. K. Rymut, B. Czopek-Kopciuch, Instytut Języka Polskiego PAN, Kraków 2013, ss. 415 + VIII [recenzja], "Studia Geohistorica", nr 2, s. 187-190.

Kowalczyk-Heyman E., 2014b, Nazwy miejscowe Polski. Historia - Pochodzenie - Zmiany, [t.] VIII: O-Pn, red. K. Rymut, B. Czopek-Kopciuch, Kraków 2009 (2013) [recenzja], "Kwartalnik Historii Kultury Materialnej", R. 62, nr 1, s. 154-156.

Kowalczyk-Heyman E., 2014c, Ruda-Skroda. Przyczynek do dziejów rudnictwa żelaza na Wysoczyźnie Kolneńskiej w średniowieczu i na początku ery nowożytnej, "Studia Geohistorica", nr 2, s. 85-98. https://doi.org/10.12775/SG.2014.06

Kowalczyk-Heyman E., 2018, Pochodzenie nazw miejscowych w parafii [w:] M. Przytocka (red.), Dzieje parafii pod wezwaniem św. Anny oraz Chrystusa Króla Wszechświata w Łysych, Parafia Rzymskokatolicka pod wezwaniem Chrystusa Króla Wszechświata w Łysych, Łyse, s. 83-86.

Kowalczyk-Heyman E., 2021, Toponomastyka w warsztacie badawczym geografii historycznej, "Studia Geohistorica", nr 9, s. 148-174. https://doi.org/10.12775/SG.2021.09

Kozłowski W., 1847, Słownik leśny, bartny, bursztyniarski i orylski, z. 1-2, Redakcya Sylwana, Warszawa.

Kozłowski W., 1886, Binduga (winduga) [hasło] [w:] W. Kozłowski, Słownik leśny, bartny, bursztyniarski i orylski, Warszawa, s. 21.

Kretschmer P., 1905, Johannes Schmidt, "Zeitschrift für vergleichende Sprachforschung auf dem Gebiete der Indogermanischen Sprachen", Bd. 38, s. V-XIV.

Krzywicki L., 1892 (wyd. 2007), Kurpie, Związek Kurpiów, Ostrołęka.

Kuczyńska U., 2004, Bartnictwo Kurpiowskiej Puszczy Zielonej, Pszczelarska Oficyna Wydawnicza, Wilczyska-Łomża.

Kudrzycki Z., 2003, Osadnictwo na pograniczu mazursko-kurpiowskim w epoce nowożytnej, "Zeszyty Naukowe OTN", nr 17, s. 162-173.

Kutrzeba-Pojnarowa A., 1962, Zagadnienie regionu w etnografii polskiej a współczesne etnograficzne prace terenowe na obszarze północno-wschodniego Mazowsza [w:] A. Kutrzeba-Pojnarowa (red.), Kurpie. Puszcza Zielona, t. 1, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo PAN, Wrocław, s. 21-37.

Kutrzeba-Pojnarowa A. (red.), 1962-1965, Kurpie. Puszcza Zielona, t. 1-3, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo PAN, Wrocław.

Labov W., 1965, On the Mechanism of Linguistic Change [w:] C.W. Kreidler (red.), Monograph Series on Languages and Linguistics, Georgetown University, Washington, D.C.

Labov W., 2007, Transmission and Diffusion, "Language", Vol. 83, No. 2, s. 344-387. https://doi.org/10.1353/lan.2007.0082

Łoboda J., 1974, Niektóre geograficzne problemy dyfuzji innowacji, "Przegląd Geograficzny", t. 46, z. 2, s. 243-262.

Łoboda J., 1983, Rozwój koncepcji i modeli przestrzennej dyfuzji innowacji, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław.

Maciejewska M., 1973, Gać [hasło] [w:] K. Wilczewska (red.), Słownik polszczyzny XVI wieku, t. 7, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław, s. 163.

Malec M., 2003, Kadzidło [hasło] [w:] Słownik etymologiczny nazw geograficznych Polski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, s. 115.

Martinet A., 1952, Diffusion of Language and Structural Linguistics, "Romance Philology", Vol. 6, No. 1, s. 5-13.

Matuszkiewicz J.M. i in., 2013, A Map of Sequences of "Forest/Non Forest" States Over the Last 200 Years in the Borderland Between Poland's Masuria and Kurpie Regions, "Geographia Polonica", t. 86, nr 4, s. 393-402. https://doi.org/10.7163/GPol.2013.31

Matuszkiewicz J.M. i in., 2017, Historyczne zmiany pokrywy leśnej na pograniczu mazursko-kurpiowskim w aspekcie rozwoju zrównoważonego krajobrazu, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Warszawa.

Milewski T., 2009, Językoznawstwo, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

Morrill R.L., 1970, The Shape of Diffusion in Space and Time, "Economic Geography", Vol. 46, Suppl., s. 259-268. https://doi.org/10.2307/143143

Morrill R.L., 1975, Critical Parameters of Spatial Diffusion Proccess, "Economic Geography", Vol. 51, No. 3, s. 269-277. https://doi.org/10.2307/143121

Morrill R.L. i in., 2020, Spatial Diffusion, WVU Research Repository, Morgantown.

Mrózek R., 1998, Nazwy terenowe [w:] E. Rzetelska-Feleszko (red.), Polskie nazwy własne. Encyklopedia, Wydawnictwo Instytutu Języka Polskiego PAN, Kraków, s. 231-257.

Nazewnictwo geograficzne Polski, t. 1, Hydronimy, cz. 1, Wody płynące, źródła, wodospady, 2006, Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa.

Nazwy geograficzne Rzeczypospolitej Polskiej, 1991, Główny Geodeta Kraju, Warszawa.

Németh M., 2018, W sprawie dyskusji nad najstarszymi zapożyczeniami węgierskimi w polszczyźnie (2): stpol. tabor, 'obóz; obóz wojskowy' [w:] G. Bubak, L.K. Nagy, S. Tátrai (red.), Polsko-węgierskie badania hungarologiczne. Studia z okazji trzydziestolecia Zakładu Filologii Węgierskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, s. 201-215.

Niksa W., 2018, Słownik polszczyzny kurpiowskiej, t. 1-2, Ostrołęckie Wydawnictwo Naukowe im. Adama Chętnika, Ostrołęka.

Pałucki W. (red.), 1973, Mazowsze w drugiej połowie XVI wieku, cz. 2, Komentarz, indeksy, Instytut Historii PAN, Warszawa.

Pawiński A., 1895, Polska XVI wieku pod względem geograficzno-statystycznym, t. 5, Mazowsze, Skład główny w Księgarni Gebethnera i Wolffa, Warszawa.

Pelcowa H., 2006, Dialektologia a etnolingwistyka, "Etnolingwistyka. Problemy języka i kultury", t. 18, s. 91-103.

Pelcowa H., 2007, Znaczenie geografii lingwistycznej dla badań diachronicznych, "Rozprawy Komisji Językowej ŁTN", t. 52, s. 177-186.

Piaścik F., 1939, Osadnictwo w Puszczy Kurpiowskiej, Wydawnictwo Zakładu Architektury Polskiej i Historii Sztuki Politechniki Warszawskiej, Warszawa.

Piekosiński F., 1901, Rycerstwo polskie wieków średnich, t. 3, Rycerstwo małopolskie w dobie piastowskiej, Skład główny w Księgarni Spółki Wydawniczej Polskiej, Kraków.

Plit J., 2016, Krajobrazy pogranicza Mazur i Kurpi Zielonych [w:] J. Plit, Krajobrazy kulturowe Polski i ich przemiany, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Warszawa, s. 151-167.

Pol W., 1870, Puszczaki Mazowsza [w:] W. Pol, Obrazy z życia i natury, t. 2, Drukarnia Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, s. 237-273.

Połujański A., 1859, Wędrówki po guberni augustowskiej w celu naukowym odbyte, Drukarnia Gazety Codziennej, Warszawa.

Potkański K., 2004, Puszcza Kurpiowska [w:] K. Potkański, Pisma pośmiertne, t. 1, Wydawnictwo Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Poznań, s. 158-196.

Pracki W., 1913, Puszcze i lasy królewskie województw płockiego i mazowieckiego podług lustracji z r. 1569, "Leśnik Polski", R. 4, s. 373-382, 421-434, 437-484.

Pred A.R., 1967, Postscript [w:] T. Hägerstrand, Innovation Diffusion as a Spatial Process, tłum. A. Pred, The University of Chicago Press, Chicago, s. 299-324.

Pred A.R., 1971, Large-City Interdependence and the Preelectronic Diffusion of Innovations in the U.S., "Geographical Analysis", Vol. 3, No. 2, s. 165-181. https://doi.org/10.1111/j.1538-4632.1971.tb00360.x

Przytocka M., 2009, Parafia myszyniecka od 1773 do 2009 roku [w:] M. Przytocka (red.), Dzieje parafii i kościoła pod wezwaniem Trójcy Przenajświętszej w Myszyńcu, Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Trójcy Przenajświętszej w Myszyńcu, Myszyniec, s. 81-102.

Przytocka M. (red.), 2013, Dzieje parafii i kościoła pod wezwaniem Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Ostrołęce: Ecclesia Ostrolecensis, Ostrołęckie Towarzystwo Naukowe im. Adama Chętnika, Ostrołęka.

Pszczółkowski A.A. (oprac.), 2020, 1789. Lustracja dóbr królewskich [w:] W. Łukaszewski (red.), Źródła historyczne do dziejów Kurpiowszczyzny 1789-1956, Ochotnicza Straż Pożarna w Żelaznej Rządowej, Truskaw-Żelazna Rządowa, s. 3-41.

Pyle G.F., 1969, The Diffusion of Cholera in the United States in the Nineteenth Century, "Geographical Analysis", Vol. 1, No. 1, s. 59-75. https://doi.org/10.1111/j.1538-4632.1969.tb00605.x

Radlicz H., 1936, Studium morfologiczne Puszczy Kurpiowskiej, "Przegląd Geograficzny", t. 15, s. 23-63.

Riddell J.B., 1972, Mechanisms for Hierarchical Diffusion, "Annals of the Association of American Geographers", Vol. 62, No. 1, s. 152-153. https://doi.org/10.1111/j.1467-8306.1972.tb00857.x

Rogers E.M., 1983, Diffusion of Innovations, 3rd ed., Free Press, New York.

Rogers E.M., 2003, Diffusion of Innovations, 5th ed., Free Press, New York.

Rogowska-Cybulska E., 2012, O motywach religijnych w etymologiach ludowych polskich nazw miejscowości, "Język - Szkoła - Religia", t. 7, s. 77-88.

Rogowska-Cybulska E., 2015, O sposobach tworzenia nazw miejscowości w świetle etymologii ludowej, "LingVaria", nr 10(19), s. 271-283. https://doi.org/10.12797/LV.10.2015.19.18

Rospond S., 1976, Mówią nazwy, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa.

Rospond S., 1984, Słownik etymologiczny miast i gmin PRL, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław.

Rymut K., 1980, Nazwy miast Polski, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław.

Rymut K. (t. 1-7), Rymut K., Czopek-Kopciuch B. (t. 8-9), Rymut K., Czopek-Kopciuch B., Bijak U. (t. 10-14), Czopek-Kopciuch B., Bijak U. (t. 15), Bijak U., Swoboda P. (t. 16) (red.), 1996-2021, Nazwy miejscowe Polski. Historia, pochodzenie, zmiany, t. 1-16, Wydawnictwo Instytutu Języka Polskiego PAN, Wydawnictwo Naukowe DWN, Kraków.

Rzetelska-Feleszko E. (red.), 1998, Polskie nazwy własne. Encyklopedia, Wydawnictwo Instytutu Języka Polskiego PAN, Kraków.

Rzetelska-Feleszko E., 2001, Zagadnienia klasyfikacyjne i terminologiczne w pracach z zakresu toponimii [w:] A. Cieślikowa, B. Czopek-Kopciuch (red.), Toponimia i oronimia, Wydawnictwo Naukowe DWN, Kraków, s. 33-40.

Schmidt J., 1872, Die Verwandtschaftsverhältnisse der indogermanischen Sprachen, H. Böhlau, Weimar.

Sędziak H., 2005, Nazwy wsi drobnoszlacheckich w powiecie ostrołęckim, "Studia Łomżyńskie", t. 16, s. 245-265.

Skorowidz miejscowości Rzeczypospolitej Polskiej opracowany na podstawie wyników pierwszego Powszechnego Spisu Ludności z dn. 30 września 1921 r. i innych źródeł urzędowych, t. 1, M.st. Warszawa. Województwo Warszawskie, 1921, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa.

Skorowidz miejscowości Rzeczypospolitej Polskiej, 1931, Komitet Redakcyjny pod kier. inż. Tadeusza Bystrzyckiego, Wydawnictwo Książnicy Naukowej, Przemyśl.

Socha J., Woźniak A., 1971, Adam Chętnik - badacz Kurpiowszczyzny na tle historii badań nad regionem [w:] A. Chętnik, Życie puszczańskie Kurpiów, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, Warszawa, s. 9-36.

Spis miejscowości Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, 1967, Wydawnictwa Komunikacji i Łączności, Warszawa.

Sulimierski F., Chlebowski B., Walewski W. (red.), 1880-1902, Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich, t. 1-15, Druk "WIEKU" Nowy Świat Nr. 59, Warszawa.

Tabella miast, wsi, osad Królestwa Polskiego, z wyrażeniem ich położenia i ludności, alfabetycznie ułożona w Biórze Kommissyi Rządowéy Spraw Wewnętrznych i Policyi, 1827, Warszawa.

Taszycki W., 1958a, Nazwy miejscowe kulturalne [w:] W. Taszycki, Rozprawy i studia polonistyczne, t. 1, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław, s. 223-227.

Taszycki W., 1958b, Rzekomo patronimiczne nazwy miejscowe (znaczenie przyrostka -ic) [w:] W. Taszycki, Rozprawy i studia polonistyczne, t. 1, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław, s. 205-214.

Taszycki W., 1958c, Rzekomo dzierżawcze nazwy miejscowe (znaczenie przyrostków -ów, -owa, -owo oraz -in, -ina, -ino) [w:] W. Taszycki, Rozprawy i studia polonistyczne, t. 1, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław, s. 215-222.

Taszycki W., 1958d, Słowiańskie nazwy miejscowe (ustalenie podziału) [w:] W. Taszycki, Rozprawy i studia polonistyczne, t. 1, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław, s. 228-268.

Taszycki W., 1968, Złożone nazwy miejscowe w języku polskim [w:] W. Taszycki, Rozprawy i studia polonistyczne, t. 4, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław, s. 70-86.

Thugutt J., 1862, O wydmach w leśnictwie Ostrołęka, "Rocznik Leśniczy", R. 2, s. 34-51.

Trudgill P., 1974, Linguistic Change and Diffusion: Description and Explanation in Sociolinguistic Dialect Geography, "Language in Society", Vol. 2, s. 215-246. https://doi.org/10.1017/S0047404500004358

Trudgill P., 1983, On Dialect: Social and Geographical Perspectives, New York University Press, New York.

Walkowiak J.B., 2019, Lelis [hasło] [w:] J.B. Walkowiak, Litewskie nazwiska Polaków. Słownik etymologiczno-frekwencyjny, Wydział Neofilologii UAM w Poznaniu, Poznań, s. 198. https://doi.org/10.14746/9788395414411

Wang W.S.-Y., 1969, Competing Changes as a Cause of Residue, "Language", Vol. 45, s. 9-25. https://doi.org/10.2307/411748

Wawrzyńczyk A. (wyd.), 1968, Lustracje województwa mazowieckiego XVII wieku, cz. 1, 1617-1620, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo PAN, Warszawa.

Wawrzyńczyk A. (wyd.), 1989, Lustracje województwa mazowieckiego XVII wieku, cz. 2, 1660-1661, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.

Withers C.W.J., 2017, Language Geographies [w:] D. Richardson (red.), International Encyclopedia of Geography: People, the Earth, Environment and Technology, Wiley-Blackwell, New York, s. 6. https://doi.org/10.1002/9781118786352.wbieg0223

Wojciechowski T., 1873, Chrobacya. Rozbiór starożytności słowiańskich, t. 1, nakładem wydawnictwa "Kraju", Kraków.

Wolfram W., Schilling-Estes N., 2003, Dialectology and Linguistic Diffusion [w:] B.D. Joseph, R.D. Janda (red.), The Handbook of Historical Linguistics, Blackwell Publishing, Hoboken, s. 713-735. https://doi.org/10.1002/9780470756393.ch24

Wójcik U., 2014, O motywacji i kreacji nazewniczej w toponimii polskiej, "Onomastica", t. 58, s. 141-150.

Wójcik U., 2015, Społeczno-gospodarcze uwarunkowania dziewiętnastowiecznego nazewnictwa miejscowego w Polsce, "Onomastica", t. 59, s. 197-207. https://doi.org/10.17651/ONOMAST.59.12

Yuill R.S., 1965, A Simulation Study of Barrier Effects in Spatial Diffusion Problems, "Discussion Papers", No. 10, Michigan Inter-University Community of Mathematical Geographers.

Zakrzewski A., 1888, Z Puszczy Zielonej. Materiały do etnografii polskiej, "Wisła", t. 3, s. 589-603.

Ząbecki K., 2016, Miejsce geografii w badaniach nad językami. Między geografią języków a geografią lingwistyczną, "Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio B - Geographia, Geologia, Mineralogia et Petrographia", t. 71, z. 1, s. 85-92. https://doi.org/10.17951/b.2016.71.1.85

Zelinsky W., 1967, Classical Town Names in the United States: The Historical Geography of an American Idea, "Geographical Review", Vol. 57, No. 4, s. 463-495. https://doi.org/10.2307/212928

Zierhoffer K., 1957, Nazwy miejscowe północnego Mazowsza, Zakład im. Ossolińskich, Wydawnictwo PAN, Wrocław.

Zierhoffer K., 1986, Formowanie się nazewnictwa od terminów topograficznych na przykładzie wyrazu "łęg", Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław.

Zinberg I., 1877, Skorowidz Królestwa Polskiego, czyli Spis alfabetyczny miast, wsi, folwarków, kolonii i wszystkich nomenklatur w guberniach Królestwa Polskiego, t. 1-2, w Drukarni I.J. Ałapina, Warszawa.

Żukowski R., 1965, Bartnictwo w Zagajnicy Łomżyńskiej w okresie od XVI do połowy XIX wieku, Białostockie Towarzystwo Naukowe, Białystok.

Źródła archiwalne

AB I–IV: *Księgi sądów bartnych nowogrodzkich*, 1629–1739.

AGAD MK: *Inwentarz Metryki Koronnej. Księgi wpisów i dekretów polskiej kancelarii królewskiej z lat 1447–1795*, oprac. I. Sułkowska-Kurasiowa, M. Woźniakowa.

AGAD RPM: *Rejestr pogłównego Mazowsza*, 1674, rękopis.

Akty prawne

Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 października 2019 r. w sprawie wykazu urzędowych nazw miejscowości i ich części, Dz.U. 2019 poz. 1443.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 grudnia 2005 r. w sprawie ustalenia, zmiany i znoszenia urzędowych nazw niektórych miejscowości oraz obiektów fizjograficznych, Dz.U. 2005 nr 264 poz. 2208.

Uchwała Nr XLV/512 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej z dnia 22 września 1952 r. w sprawie zmiany nazwy gromady Ruchaje w gm. Czarnia, Dz. Urz. WRN 1952 nr 9 poz. 53.

Wykaz urzędowych nazw miejscowości w Polsce. Zarządzenie nr 15 Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 10 lipca 1980 r. w sprawie ustalenia wykazu miejscowości w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, Dz. Urz. MAGTiOŚ 1980 nr 4 poz. 9.

Załącznik do obwieszczenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 października 2019 r. w sprawie wykazu urzędowych nazw miejscowości i ich części, Dz.U. 2019 poz. 1443.

Mapy

Atlas historyczny Polski. Mazowsze w drugiej połowie XVI wieku. Część I: Mapa, plany (1:250 000), *Część II: Komentarz, indeksy*, 1973.

Mapa szczególna województwa mazowieckiego (*Mapa Pertheesa*, 1:225 000), 1791.

Mapa taktyczna Polski (1:100 000), lata 20. i 30. XX wieku, Wojskowy Instytut Geograficzny.

Topograficzna Karta Królestwa Polskiego (*Mapa kwatermistrzostwa*, 1:126 000), 1839 (wyd. 1843).

Topographisch-Militärische Karte vom vormaligen Neu Ostpreussen… (*Mapa Textora*, 1:100 000), 1808.*Topographische Specialkarte des Preussischen Staats und der angrenzenden Länder* (1:200 000), 1845.

Źródła internetowe

Grzyb M., Gadomski H., Grec T., b.d., *Słownik Kurpiowsko-Polski*, http://www.zwiazekkurpiow.pl/slownik/kurppol.htm (dostęp: 20.11.2022).

Karaś H. (red.), b.d.a, *Dialekty i gwary polskie. Kompendium internetowe*, http://www.dialektologia.uw.edu.pl/index.php?l1=start (dostęp: 20.11.2022).

Karaś H., b.d.b, *Geografia lingwistyczna* [w:] H. Karaś (red.), *Dialekty i gwary polskie. Kompendium internetowe*, http://www.dialektologia.uw.edu.pl/index.php?l1=podstawy-dialektologii&l2=geografia-lingwistyczna-mwr (dostęp: 10.05.2023).

Sieradzka-Baziur B. (red.), b.d.a, *Pościenie* [hasło] [w:] *Słownik pojęciowy języka staropolskiego*, https://spjs.ijp.pan.pl/haslo/index/11703 (dostęp: 20.02.2023).

Sieradzka-Baziur B. (red.), b.d.b, *Wyżegać* [hasło] [w:] *Słownik pojęciowy języka staropolskiego*, https://spjs.ijp.pan.pl/haslo/index/20410/53496 (dostęp: 20.02.2023).

Literatura uzupełniająca

Bachmura I., Staszewska D., 2016, *Móźë jï pśïsë po kurpśosku. Podręcznik z ćwiczeniami do nauki dialektu kurpiowskiego dla początkujących*, Związek Kurpiów, Ostrołęka.

Baranowski I., 1911, *Najstarszy opis Puszczy Kurpiowskiej*, „Ziemia", t. 2, s. 278–279.

Ceberek S., 2003, *Słownik gwary kurpiowskiej – „Chciołem wom łopoziedzieć...". Słówka i gadki kurpiowskie*, wyd. II uzup., Polska Oficyna Wydawnicza, Warszawa.

Chętnik A., 1910, *Przemysł drzewny nad Narwią*, „Zorza", nr 5, s. 67–68, nr 6, s. 84–85.

Chętnik A., 1911, *Rybołówstwo na Narwi*, „Ziemia", t. 2, s. 36–39, 59–61, 69–71.

Chętnik A., 1912, *Jezioro Serafin*, „Ziemia", t. 3, s. 636.

Chętnik A., 1915, *Chata kurpiowska opracowana podług materiałów zebranych na miejscu (z 207 fotografiami, planami i rysunkami wykonanymi przez autora)*, Skład główny w Księgarni Gebethnera i Wolffa w Warszawie, Lublinie i Łodzi, Warszawa.

Chętnik A., 1924, *Kurpie*, Księgarnia Geograficzna Orbis, Kraków.

Chętnik A., 1935, *Spław na Narwi. Tratwy, oryle i orylka. Studium etnograficzne z mapą i 82 ilustracjami*, Warszawa.

Choroszewska-Zyśk I. (red.), 2022, *Encyklopedia kurpiowska. Fakty i ciekawostki*, Związek Kurpiów, Ostrołęka.

Cieślikowa A. i in., 2000, *Słownik etymologiczno-motywacyjny staropolskich nazw osobowych*, cz. 1, Wydawnictwo Naukowe DWN, Kraków.Dąbkowski P., 1918, *Prawo bartne w dawnej Polsce*, „Pasiecznik Wzorowy", nr 7–8, s. 105–108.

Falińska B., 2000, *„Idzie stecka kele strugi" – czyli o gwarze kurpiowskiej*, „Mazowsze", nr 13, s. 13–20.

Falińska B. (red.), 2004, *Gwary Mazowsza, Podlasia i Suwalszczyzny*, cz. 2, *Wach, gm. Kadzidło, pow. Ostrołęka*, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok.

Falińska B., 2009, *Z badań nad gwarą i kulturą Kurpiów (Zbójna, pow. Łomża)*, „Zeszyty Naukowe Ostrołęckiego Towarzystwa Naukowego", z. 23, s. 13–29.

Gadomski H., Grzyb M., Łaszczych K., 2016, *Mówimy po kurpiowsku. Elementarz do nauki dialektu kurpiowskiego*, Związek Kurpiów, Ostrołęka.

Gołębiowski Ł., 1830, *Kurpie* [w:] Ł. Gołębiowski, *Lud polski, jego zwyczaje, zabobony*, A. Gałęzowski, Warszawa, s. 39–41.

Grzyb M., Gadomski H., Grec T. (red.), 2013, *Słownik wybranych nazw i wyrażeń kurpiowskich*, Związek Kurpiów, Ostrołęka.

Grzyb M. i in., 2008, *Legendy i podania Kurpiów*, Związek Kurpiów, Ostrołęka.

Haczewski J., 1838, *O bursztynie*, „Sylwan", t. 14, s. 191–251, 358–428.

Jastrzębski J., 1999, *Bursztyniarstwo na Kurpiach*, Muzeum Mazowieckie, Płock.

Jastrzębski J., 2002, *Bursztyniarstwo kurpiowskie*, Towarzystwo Kultury Kurpiowskiej „Kierec", Warszawa.

Jastrzębski J., 2005, *Bursztyn w dorzeczu Narwi*, Muzeum Północno-Mazowieckie w Łomży, Łomża.

Karaś H., 2011a, *Gwara kurpiowska dawniej i dziś* [w:] B. Falińska, H. Karaś (red.), *Studia gwaroznawcze*, t. 1, *Pogranicze w języku i kulturze*, Łomżyńskie Towarzystwo Naukowe im. Wagów, Łomża, s. 109–135.

Karaś H., 2011b, *Polska leksykografia gwarowa*, Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.

Karaś H., 2015, *Zadania dialektologii w zakresie ochrony ginących gwar*, „Gwary Dziś", t. 7, s. 83–95.

Kowalska A., 1991, *Podziały językowe Mazowsza na tle podziałów pozajęzykowych*, Agencja „Fis", Warszawa.

Kromer M., 1853, *Polska, czyli o położeniu, obyczajach, urzędach i Rzeczypospolitej Królestwa Polskiego*, przekład i opatrzenie życiorysem autora przez Władysława Syrokomlę, nakładem i drukiem Józefa Zawadzkiego, Wilno.

Kryński A., 1885, *Słownik wyrazów godnych uwagi, użytych w „Porządku prawa bartnego" dla starostwa łomżyńskiego z r. 1616*, w Drukarni C. K. Uniwersytetu Jagiellońskiego pod zarządem Ignacego Stelela, Kraków.

Krzyżanowski J. (red.), 1961, „Literatura Ludowa", t. 5, nr 4–6, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze.

Kudrzycki Z., 2009, *Z dziejów sąsiedztwa katolickich Kurpi i ewangelickich Mazurów* [w:] M. Przytocka (red.), *Dzieje parafii i kościoła pod wezwaniem Trójcy Przenajświętszej w Myszyńcu*, Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Trójcy Przenajświętszej w Myszyńcu, Myszyniec, s. 39–56.

Moszyński K. (red.), 1959, „Etnografia Polska", t. 2, Instytut Archeologii i Etnologii PAN, Warszawa.

Niedziałkowska Z., 1979, *Ostrołęka. Dzieje miasta*, Mazowiecki Ośrodek Badań Naukowych, Ostrołęckie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne w Ostrołęce, Ostrołęka.

Olędzki J., 1962, *Rybołówstwo na terenie kurpiowskiej Puszczy Zielonej od końca XIX* do połowy *XX wieku* [w:] A. Kutrzeba-Pojnarowa (red.), *Kurpie. Puszcza Zielona*, t. 1, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo PAN, Wrocław, s. 139–276.

Olędzki J., 1970, *Sztuka Kurpiów*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław.

Olędzki J., 1971, *Kultura artystyczna ludności kurpiowskiej*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo PAN, Wrocław.

Pacuski K., 2009, *Początki Myszyńca na tle dziejów Puszczy Zagajnicy (Kurpiowskiej)* [w:] M. Przytocka (red.), *Dzieje parafii i kościoła pod wezwaniem Trójcy Przenajświętszej w Myszyńcu*, Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Trójcy Przenajświętszej w Myszyńcu, Myszyniec, s. 15–25.

Pajka S., 1993, *Kształtowanie się społecznego ruchu naukowego w regionie kurpiowskiej Puszczy Zielonej*, „Zeszyty Naukowe Ostrołęckiego Towarzystwa Naukowego", t. 7, s. 110–126.

Pajka S., 1998, *O stanie edukacji regionalnej na kurpiowszczyźnie. Przyczynek do problematyki*, „Zeszyty Naukowe Ostrołęckiego Towarzystwa Naukowego", t. 12, s. 269–280.

Pajka S., 2014, *Stacja Naukowa w Ostrołęce*, „Zeszyty Naukowe Ostrołęckiego Towarzystwa Naukowego", t. 28, s. 119–128.

Paprocka W., 1967, *Przemysł domowy, rzemiosło i chałupnictwo wsi kurpiowskiej Puszczy Zielonej*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo PAN, Wrocław.

Paprocka W., 1975, *Współczesne przemiany wsi kurpiowskiej*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo PAN, Wrocław.

Piast T. (wł. A. Zakrzewski), 1886, *Kurpie. Opowiadanie historyczne*, Skład główny w Księgarni Krajowej Prószyńskiego, Warszawa.

Pisulewski S., 1858, *Bursztyn*, „Czytelnia Niedzielna", R. 3, s. 221–222.

Ratzel F., 1891, *Anthropogeographie*, Bd. 2, *Die geographische Verbereitung des Menschen*, Verlag von J. Engelhorn, Stuttgart.

Rubach J., 2009, *Zasady pisowni kurpiowskiego dialektu literackiego*, Związek Kurpiów, Ostrołęka.

Rubach J., 2016, *Kurpiowska koniugacja*, Związek Kurpiów, Ostrołęka.

Rubach J., 2017, *Kurpiowska deklinacja*, Związek Kurpiów, Ostrołęka.

Rubach J., 2019, *Kurpiowska ortografia*, Związek Kurpiów, Ostrołęka.Rudnicka J., Szwengrub L.M., 1962, *Ważniejsze pozycje bibliograficzne w XIX i XX wieku dotyczące historii kultury wsi terenów Kurpiowskiej Puszczy Zielonej* [w:] A. Kutrzeba-Pojnarowa (red.), *Kurpie. Puszcza Zielona*, t. 1, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo PAN, Wrocław, s. 493–519.

Rudnicka Z., 1911, *Bursztyn*, „Zorza", R. 46, nr 16, s. 309–310.

Smoleński W., 1910, *Jędrzeja Święcickiego opis Mazowsza* [w:] W. Smoleński, *Pisma historyczne*, t. 1, Skład główny w Księgarni G. Gebethnera i spółki, Kraków, s. 55–109.

Starzyk A., 2004, *Przekształcenia otwartego krajobrazu osadniczego na Kurpiowszczyźnie na przykładzie wybranych gmin*, rozprawa doktorska, Politechnika Warszawska, Warszawa.

Starzyk A., 2021, *Kurpiowszczyzna – charakterystyka krajobrazu osadniczego*, „Mazowsze. Studia regionalne”, nr 38, s. 71–91.

Starzyk A., 2022, *Kurpiowszczyzna w badaniach naukowych*, „Mazowsze. Studia regionalne”, nr 35, s. 143–154.

Stewart G.R., 1954, *A Classification of Place Names*, „Names: Journal of the American Name Society”, Vol. 2, No. 1, s. 1–13.

Syska H., 1952, *Nad błękitną moją Narwią*, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, Warszawa.

Szyfer A., 1959, *Niektóre wnioski z materiałów językowych*, „Etnografia Polska”, t. 2, s. 282–287.

Szyfer A., 1961, *Uwagi o gwarze kurpiowskiej* [w:] J. Krzyżanowski (red.), *Literatura ludowa. Kurpie*, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Warszawa, s. 15–16.

Szyfer A., 1962, *Materiały do językowego zróżnicowania terenu Kurpiowskiej Puszczy Zielonej* [w:] A. Kutrzeba-Pojnarowa (red.), *Kurpie. Puszcza Zielona*, t. 1, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo PAN, Wrocław, s. 465–492.

Święcki T., 1827, *O Kurpikach*, „Dziennik Warszawski”, t. 9, s. 278–282.

Urbańczyk S., 1962, *Zarys dialektologii polskiej*, wyd. II, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.

Woliński M., 2007, *Indeks do Mazowieckich rejestrów podatkowych z 1676 r.*, KASTOR, Warszawa.

Wolski J. i in., 2017, *Charakterystyka fizycznogeograficzna obszaru pogranicza Mazur i Kurpiów* [w:] J.M. Matuszkiewicz i in., *Historyczne zmiany pokrywy leśnej na pograniczu mazursko-kurpiowskim w aspekcie rozwoju zrównoważonego krajobrazu*, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Warszawa, s. 11–36.

Wozaczyńska A., 1956, *Pieśni kurpiowskie. Ich struktura i charakterystyka w świetle zbiorów W. Skierkowskiego*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław.

Wójcicki K.W., 1864, *Kurpie, Kurpiki* [hasło] [w:] *Encyklopedia powszechna*, t. 16, Samuel Orgelbrand, Warszawa, s. 498–504.

Zakrzewski A., 1886, *Kurpie (z dziejów polskiego ludu)*, „Wędrowiec”, R. 24, s. 64–65, 76–77, 93–94, 101–102, 112–113, 124.238 Spis map